

๗๐๔๖๑ ๒๕๔๙

อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. ๒๕๔๐

นางสาวศรีรัตน์ จันทร์สมวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริษัทการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๐

ISBN 974 - 568 - 344 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014262

i 10209737

SCENARIOS OF THE RESIDENCE HALL OF
CHULALONGKORN UNIVERSITY IN B.E. 2540

Miss Srirut Chantrsomwongs

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-344-2

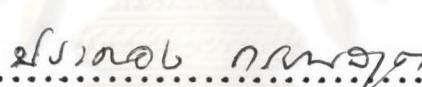
หัวข้อวิทยานิพนธ์ อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. 2540
โดย นางสาวศรีรัตน์ จันทร์สมวงศ์
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิyanuwatn
อาจารย์ ดร. จุ่มพล พูลภัทรชีวิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบริญญาณหาบัณฑิต

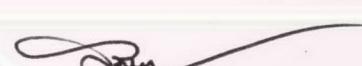
..... ศ.ดร. วิภาดา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. วิภาดา วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

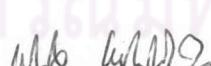
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรมสูตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิyanuwatn)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. จุ่มพล พูลภัทรชีวิน)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พนิจ เพ็มพงศ์พันธ์)

ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ : อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. 2540
 (SCENARIOS OF THE RESIDENCE HALL OF CHULALONGKORN UNIVERSITY IN B.E. 2540) อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร. สมหวัง พิธิyanุวัฒน์ และ อ.ดร. จุมพล พูลภัทรชีวน,
 263 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายในปี พ.ศ. 2540 โดยใช้เทคนิค EFR และเทคนิค EDFR กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้รู้ 2 กลุ่ม จำนวน 34 คน จำแนก เป็นผู้รู้กลุ่มผู้บริหารและนักวิชาการของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8 คน และผู้รู้กลุ่ม ปฏิบัติการของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 26 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา คำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามอร์สูน พิสัย ระหว่างความพอใจ และทำการวิเคราะห์แนวโน้ม เทิงบرمายด์ด้วยวิธี เฉลี่ย เคลื่อนที่และวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า การลงทุนและการบริหารกิจการหอพักนิสิต จะดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยใน ลักษณะหอพักแยก เพศหญิงชาย ที่นิสิตทุกระดับจะมีลิฟท์ เข้าพักและนิสิตมีแนวโน้มต้องการ เข้าพักในหอพักนิสิต มากขึ้น การคัดเลือกนิสิต เข้าพักในหอพักจึงยังต้องมีต่อไป ทั้ง ๆ ที่หอพักนิสิตจะมีมากขึ้น และจะมีการ เก็บค่าหอพักในอัตราที่สามารถ เลี้ยงตัว เองได้ในส่วนของงบดำเนินการ การบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ในหอพักนิสิตจึงมีแนวโน้มดีขึ้น การบริหารหอพักนิสิตจะมีการขอความร่วมมือและประสานงานกับคณะต่างๆ มากขึ้น อนุสาสกหรือผู้ช่วยอนุสาสกหอพักนิสิตก็มีแนวโน้มที่จะเป็นอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้ง เช่น เดียว กับบัจจุบัน

ในอนาคตหอพักนิสิตมีแนวโน้มที่จะได้รับการจัดให้ เป็นแหล่งที่เพื่อโอกาส และประสบการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแนวโน้มการจัดกิจกรรมในหอพักที่ เป็นกิจกรรม เสริมหลักสูตร และความรู้ในส่วนที่ไม่ได้รับจากการเรียนปกติ อันจะช่วยพัฒนานิสิตหอพักในอนาคต ให้มีคุณลักษณะของผู้นำและผู้คิด แต่ความสัมพันธ์ ของนิสิตหอพัก จะมีแนวโน้มน้อยลง นอกจากนี้สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตที่สมควร เข้าพักในหอพักนิสิตกับ จำนวนนิสิตที่หอพักสามารถรับได้ มีค่าแนวโน้ม เฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่าง 2.0 - 2.5 เท่า และมีแนวโน้มว่า จำนวนนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาจะมี เพิ่มขึ้น โดยจะมีจำนวนร้อยละของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรีที่พักหอพัก บ้าน เช่า เพิ่มมากขึ้นด้วย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิจัยการศึกษา
 สาขาวิชา วิจัยการศึกษา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ๑/๒/๒๕๓๐
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

7

SRIRUT CHANTRSOMWONGS : SCENARIOS OF THE RESIDENCE HALL OF CHULALONGKORN UNIVERSITY IN B.E. 2540. THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITTIYANUWAT, Ph.D. AND MR. CHUMPOL POOLPATARACHEWIN, Ph.D. 263 pp.

The purpose of this study was to identify the future trends of Chulalongkorn University Residence Hall within the year 1997 by using EFR and EDFR techniques. The sample consisted of 34 Residence Hall experts which had been divided into 2 groups : 8 academicians and 26 practitioners. Questionnaire and interview were employed in this study. The obtained data were analyzed by means of content analysis, percentage, median, interquartile range and quantitative trends by moving average and the least square methods.

The study revealed that the Residence Hall would be financed and managed by the university in a non co-ed form, for both undergraduate and graduate students. Since the needs to stay in the Residence Hall is expected to increase, the selection process will still be necessary. Instead of this increasing, the rate of fees would be set up sufficiently, and the services and facilities were anticipated to have a better quality. The participation and cooperation among faculties would be increased, as well. Residence Hall supervisors or their assistants tend to be Chulalongkorn lecturer elected to be in charge in the same way as the present.

In the future, Residence Hall will be directed toward the facilitation of learning opportunities, experiences and extra-curricular activities which are not taught in classroom. This will be able to help the students to have good characteristics of leaders and followers as needed. However, the interaction among the students may decrease. Besides, an average proportion between candidates and students selected to stay will be 2.0 - 2.5 times. Enrollments of the freshmen and the graduates tend to increase. At the same time, the percentage of freshmen in dormitory and rent house will greatly increase.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา Educational Research
สาขาวิชา Educational Research
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนักศึกษา *อธ. ๗๐๗๘*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. พ. พ.*

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ชึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิทยานิพนธ์เรื่องแรกที่ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ง จาก ศาสตราจารย์ ดร. สเมหวงศ์ พิธิyanuwatn และอาจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวน ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประลิทธีประจำสาขาวิชาความรู้ต่าง ๆ ชึ่งช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้รู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยทุกท่าน ที่ได้กุศลสละเวลาให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามจนครบกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ใน การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ พี่ฯ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจ คำแนะนำ และความช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณวันดี จังคงคาน คุณพัทธรา จินดาศรี และคุณวรรณา ชัยชาญกุล.

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
ความ เป็นมาและความสำคัญของมัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	10
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	11
งานหอพักนิสิตนักศึกษาและนิสิตนักศึกษา	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนิสิตนักศึกษา	39
นโยบายและแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะที่ ๖ (๒๕๓๐-๒๕๓๔)	
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหอพักนิสิต	54
เทคนิคการวิจัยอนาคต	56
เทคนิคเคลื่อนที่	58
เทคนิค EFR	66
เทคนิค EDFR	73

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
กลุ่มตัวอย่างการวิจัย	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ผลการวิจัยอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภายในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งได้จากการให้สัมภาษณ์ของผู้รู้กลุ่มผู้บริหารและนักวิชาการ	95
ผลการวิจัยอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภายในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งได้จากการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามของผู้รู้กลุ่มปฏิบัติการ	115
ผลการวิจัยตัวแปรเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	152
5 บทสรุป	158
ข้อค้นพบ	159
อภิปรายผล	162
ข้อเสนอแนะ	180
บรรณาธิการ	184
ภาคผนวก	195
ประวัติผู้เขียน	263

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้รู้จำแนกตามประเภท	88
2	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้านวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนิสิต	115
3	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้าน - คุณลักษณะของนิสิตหอพักนิสิต	117
4	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้านระบบบริหารและบุคลากร	120
5	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้านการปักครองและกฎหมาย	128
6	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้านการจัดกิจกรรมของหอพักนิสิต	131
7	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพของแนวโน้มด้านอาคารสถานที่ของหอพักนิสิต	138
8	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพ ของแนวโน้มด้านการบริการและสวัสดิการของหอพักนิสิต	142
9	ค่าสถิติความเป็นไปได้ และประเภทของอนาคตภาพของแนวโน้มด้านลักษณะการจัดหอพักนิสิต	146
10	ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 4 ปี ของสัดส่วนระหว่างนิสิตที่มาสมัครเข้าพักในหอพักนิสิตกับจำนวนนิสิตที่หอพักนิสิตสามารถรับได้	153
11	แนวโน้มของจำนวนนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรี	155
12	แนวโน้มจำนวนร้อยละของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรีที่เสียค่าที่พัก จำแนกตามอัตราค่าที่พักที่นิสิตใหม่ส่วนใหญ่เสีย	156
13	แนวโน้มจำนวนร้อยละของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรีที่พักอาศัยอยู่กับมิตร - นารดาหรือญาติ ที่พักหอพัก ม้าน เช่า หรือห้องเช่า และที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร	156

ตารางที่	หน้า
14 แนวโน้มของจำนวนนิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษา และร้อยละของจำนวนนิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษาที่ยังไม่ท่องงาน	157
15 ผลการวิเคราะห์ของแต่ละข้อกระทงในแบบสอบถามที่ 2 ของผู้รู้ก่อน ปฏิบัติการ	201
16 ผลการวิเคราะห์ของแต่ละข้อกระทงในแบบสอบถามที่ 3 ของผู้รู้ก่อน ปฏิบัติการ	207

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตที่สมัครเข้าพักในหอพักนิสิต กับจำนวนนิสิตที่หอพักนิสิตสามารถรับได้ระหว่างปี พ.ศ. 2522 - 2529 154

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย